

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR
118 12 PRAHA 1, KARMELITSKÁ 7

Vážený pan
Lxxxxx Vxxxxx
Lxxxxxxxx
434 01 Most

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE
5. září 2012

NAŠE ZNAČKA

VYŘIZUJE
Pekárková/545

PRAHA
6. září 2012

K žádosti o vyjádření k postupu ředitelky Základní školy, Bílina, Lidická 31/18, okres Teplice, příspěvková organizace

Vážený pane Vxxxxxxxx,

k Vaší žádosti o vyjádření k rozhodnutí ředitelky Základní školy, Bílina, Lidická 31/18, okres Teplice, příspěvková organizace (dále jen „ZŠ Bílina“), o přestupu Vašeho syna Oxxxxxxxx Vxxxxx na ZŠ Bílina, Vám na základě poskytnutých údajů a přiložené kopie rozhodnutí ze dne 10. srpna 2012 sdělujeme:

I. Žákem konkrétní základní školy se dítě stává na základě rozhodnutí ředitele školy o přijetí k základnímu vzdělávání ve smyslu ust. § 46 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), popřípadě na základě rozhodnutí o přestupu žáka ve smyslu ust. § 49 odst. 1 školského zákona.

Zatímco rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání je vydáváno na základě zápisu dítěte k plnění povinné školní docházky po dovršení jeho (zásadně) šestého roku věku (ust. § 36 školského zákona), o přestupu žáka do jiné základní školy lze uvažovat pouze ve chvíli, kdy dítě již je z právního hlediska žákem některé základní školy. Dítě, které dovršilo šest let svého věku a nastupuje k plnění povinné školní docházky, se stává žákem základní školy teprve dnem 1. září příslušného školního roku.

V prvé řadě proto uvádíme, že **rozhodnutí ředitelky ZŠ Bílina o přestupu Vašeho syna do ZŠ Bílina datované dnem 10. srpna 2012 je v rozporu s ust. § 49 odst. 1 školského zákona, neboť ředitelka školy nemohla rozhodnout o přestupu dítěte v době, kdy ještě nebylo žákem žádné základní školy.**

II. Rozhodování o vzdělávání dítěte náleží ve smyslu ust. § 31 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, do oblasti tzv. rodičovské zodpovědnosti, jejíž nositeli jsou zásadně oba rodiče. Nesezdanost rodičů, rozvod rodičů, svěřeni dítěte do péče jednoho z rodičů ani střídavá péče obou rodičů nemá bez dalšího vliv na rodičovskou zodpovědnost rodičů, kteří oba nadále zůstávají jejími nositeli v plném rozsahu. Oba proto nadále souhlasně rozhodují o všech záležitostech týkajících se společného dítěte, přičemž nedohodnou-li se o podstatných z nich,

musí se obrátit na soud. Soud v takovém případě posoudí zájmy nezletilého dítěte a rozhodne, čímž v dané záležitosti souhlas jednoho z rodičů nahradí (ust. § 49 zákona o rodině).

Za podstatnou záležitost při výkonu rodičovské zodpovědnosti je třeba považovat i výběr školy, kde dítě bude plnit svou povinnou školní docházku. Rodiče by se tak měli o této záležitosti nejprve dohodnout (resp. není-li dohoda možná, obrátit se v souladu s výše uvedeným na soud), a až následně podat žádost o přijetí (či o přestup) do zvolené základní školy.

Samu žádost však podává (resp. stačí, že podá) již pouze jeden z rodičů. Podání žádosti o přijetí / přestup je úkonem zákonného zástupce, nikoli obou zákonných zástupců, přičemž je nutno předpokládat onu předchozí vzájemnou dohodu, kterou navenek projeví již pouze jeden z nich.

Podá-li žádost o pouze jeden z rodičů dítěte, účastníkem předmětného správního řízení se přitom stává i druhý rodič, který má stejná procesní práva jako rodič – žadatel. Jako takový musí být správním orgánem (ředitelem školy) uvědomen o zahájení správního řízení (ust. § 47 správního řádu), přičemž nesouhlasí-li s postupem (žádostí) prvního rodiče, má právo vyjádřit svou odchýlnou vůli. Pokud se tak stane, ředitel školy učiní to, co měli učinit rodiče ještě před samotným podáním žádosti, tj. v souladu s ust. § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu řízení přeruší a odkáže rodiče na soud ve smyslu citovaného ust. § 49 zákona o rodině.

Pokud ředitel školy nejedná s druhým rodičem jako s účastníkem řízení, rozhodnutí o přijetí / přestupu dítěte do základní školy je pro pominutí účastníka řízení nejen v rozporu s právními předpisy, ale nemůže (resp. může, ale pouze za určitých podmínek) nabýt právní moci. Dle ust. § 73 odst. 1 správního řádu je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání. Rozhodnutí přitom musí být oznámeno (a to způsobem uvedeným v ust. § 72 správního řádu, tj. zásadně doručením stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí do vlastních rukou) všem účastníkům správního řízení, tj. všem osobám, které naplňují definici účastníka ve smyslu ust. § 27 správního řádu. Není přitom rozhodné, zda s nimi správní orgán jednal jako s účastníkem řízení, nebo nikoliv. V případě, že ředitel školy neoznámí rozhodnutí oběma rodičům dítěte, to tedy znamená, že rozhodnutí nemůže nabýt právní moci, resp. může nabýt právní moci až uplynutím 15 dnů od (dodatečného) oznámení rozhodnutí rodiči, s nímž ředitel školy jako s účastníkem řízení nejednal.

Na druhé straně třeba uvést, že dle ust. § 84 odst. 2 správního řádu se neoznámení rozhodnutí nemůže dovolávat ten, kdo se s ním (ve smyslu s jeho obsahem) prokazatelně seznámil. Na takového účastníka se hledí, jako by mu správní orgán doručil rozhodnutí s chybějícím poučením, což znamená, že odvolání proti rozhodnutí může podat ve lhůtě 90 dnů ode dne prokazatelného seznámení. Rozhodnutí nabývá právní moci teprve marným uplynutím této lhůty.

III. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že rozhodnutí ředitelky ZŠ Bílina **vykazuje rozpor s právními předpisy** spočívající v

- rozhodnutí o přestupu dítěte, které v době vydání rozhodnutí nebylo ještě zákem žádné základní školy (srov. ust. § 49 odst. 1 školského zákona),

- pominutí otce jakožto účastníka správního řízení (srov. ust. § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu).

Uvedeným vadám se lze bránit **podáním řádného opravného prostředku (odvolání)** ve lhůtě 15 dnů od dodatečného oznámení rozhodnutí, nebo ve lhůtě 90 dnů od prokazatelného seznámení se s obsahem rozhodnutí. **Na základě podaného odvolání by rozhodnutí mělo být zrušeno či změněno**, a to rozhodnutím nadřízeného správního orgánu (krajského úřadu) podle ust. § 89 a 90 správního řádu.

Ve vztahu k plnění povinné školní docházky Vašeho syna Olivera Vejlupka je pak třeba uvést, že **rozhodnutí ředitelky ZŠ Bílina o přestupu syna do ZŠ Bílina, které dosud nenabylo právní moci, nemůže být aplikovatelné na dané právní vztahy, neboť pouze pravomocné rozhodnutí je konečným a nezměnitelným výsledkem řízení a je závazné pro účastníky řízení a pro všechny správní orgány** (srov. ust. § 73 odst. 2 správního řádu). **Bylo-li tedy dne 16. ledna 2012 rozhodnuto o přijetí Vašeho syna k základnímu vzdělávání do základní školy v Mostě a toto rozhodnutí nabylo právní moci, stal se Váš syn dnem 1. září 2012 žákem této základní školy a je povinen plnit v ní svou povinnou školní docházku.**

Toto stanovisko se podává na základě žádosti, vychází z poskytnutých údajů a adresát jím není vázán.

S pozdravem

JUDr. Emil Halla
v z. ředitele odboru legislativy a exekutivního servisu